

Průběžná zpráva o projektu – OVA, PDP, MGS-KP (sub-projekt)

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název projektu	Monitoring přirozených lesů České republiky		
Číslo projektu	EHP-CZ02-OV-1-021-2014		
Číslo programu	CZ02	Název programu	CZ02 - Biodiverzita a ekosystémové služby/ Monitorování a integrované plánování a kontrola v životním prostředí/ Adaptace na změnu klimatu

Název konečného příjemce	Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i.			
Kontaktní osoby				
Jméno	Příjmení	E-mail	Telefon	Pozice
Libor	Hort	libor.hort@vukoz.cz	541126264	Vedoucí projektu
Magdalena	Jirousová	jirousova@vukoz.cz	605205761	Projektový manažer
Ivan	Suchara	suchara@vukoz.cz	296528256	Statutární zástupce
Sylva	Vladíková	vladikova@vukoz.cz	296528310	Finanční manažer

Podíl grantu	80%	Přidělená výše grantu	7 525 584
Celkové způsobilé výdaje projektu	9 406 980	Období způsobilosti výdajů	Od: 19.12.2014 Do: 30.04.2017

Plánované zahájení projektu	01.01.2015	Plánované ukončení projektu	31.10.2016
Skutečné zahájení projektu	02.01.2015	Předpokládané ukončení projektu	31.10.2016
Zpráva č.	ZPR-PZV-5-CZ02-OV-21-2016	Monitorovací období	Od: 01.07.2016 Do: 30.04.2017
Jedná se o poslední průběžnou zprávu	Ano		

II. POPIS POSTUPU PROJEKTU

Stručný popis postupu projektu

Řešení projektu bylo dokončeno dle časového plánu, který byl upraven v rámci změny projektu č. 2. U prodloužených aktivit souvisejících s monitoringem přirozených lesů (2 – Monitoring přirozených lesů) a vybraných skupin organismů (4 – Monitoring hub a 6 – Monitoring saproxylických brouků) byly dokončeny terénní sběry dat. V rámci všech odborných aktivit projektu byly zpracovány dílčí a souhrnné výzkumné zprávy. Zástupci projektového týmu pokračovali v průběžné komunikaci se zástupci cílových skupin, která napomohla k eliminaci identifikovaných rizik (zejména případné neochotě cílových skupin spolupracovat). Proběhl závěrečný seminář, kde bylo zhruba třicet zástupců státní správy, orgánů ochrany přírody a vlastníků a správců lesů podrobně seznámeno s metodami řešení a výstupy projektu. Plnění plánu publicity je uvedeno u příslušné kapitoly. V posledním monitorovacím období došlo pouze k nepodstatným změnám typu B (vzájemným kompenzacím přečerpaných položek v rámci jednotlivých podkapitol rozpočtu), okomentovaným v přehledu skutečného čerpání.

Název Aktivity: 1 - Řízení projektu

Při koordinaci prací v posledním monitorovacím byla hlavní činností finalizace dílčích a souhrnných výzkumných zpráv za jednotlivé aktivity. Pokračovala koordinace zpracování dat, jejich digitalizace a příprava na import dat do Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP). Důležitou součástí řízení projektu byla komunikace s orgány ochrany přírody (zejména s MŽP, AOPK ČR a správami národních parků), týkající se formy a obsahu výstupů projektu. S tím souvisela i organizace závěrečného semináře projektu, kde byly zástupcům orgánů ochrany přírody nejvýznamnější výsledky projektu představeny. I v posledním monitorovacím období probíhala komunikace se zprostředkovatelem programu, stejně jako administrace projektu a jeho finanční řízení. Byla zpracována čtvrtá průběžná zpráva o řešení projektu, včetně žádosti o platbu.

Název Aktivity: 2 - Monitoring přirozených lesů

V pátém monitorovaném období byly dokončeny všechny odborné činnosti této aktivity projektu. I nadále byla aktualizována data o přirozených lesích ČR. Proběhly poslední návštěvy některých lokalit za účelem dodatečného sběru dat. V návaznosti na výběrové řízení na analýzy půdních vzorků byly kompletovány a připravovány vzorky pro fyzikální a chemické rozborů. Byly zpracovány a vyhodnoceny analýzy půdních vzorků. Byly dokončeny dílčí výzkumné zprávy za jednotlivé lokality, které jsou podkladem pro zpracování souhrnných výzkumných zpráv (výstupů projektu). Výzkumní pracovníci odpovědní za odbornou náplň aktivity prezentovali její výsledky na závěrečném semináři projektu.

Název Aktivity: 3 - Monitoring mechorostů

Aktivita byla k 31. 3. 2016 dokončena. Výzkumná pracovnice odpovědná za odbornou náplň aktivity prezentovala její výsledky na závěrečném semináři projektu.

Název Aktivity: 4 - Monitoring hub

V posledním monitorovacím období byly dokončeny všechny odborné činnosti této aktivity projektu. Veškerá nálezová data byla uložena do databáze a připravena pro export do Nálezové databáze ochrany přírody. Byly dokončeny dílčí výzkumné zprávy za jednotlivé lokality, které jsou podkladem pro zpracování souhrnných výzkumných zpráv (výstupů projektu). Výzkumný pracovník odpovědný za odbornou náplň aktivity prezentoval její výsledky na závěrečném semináři projektu.

Název Aktivity: 5 - Monitoring měkkýšů

Aktivita byla k 31. 3. 2016 dokončena. Výzkumný pracovník odpovědný za odbornou náplň aktivity prezentoval její výsledky na závěrečném semináři projektu.

Název Aktivity: 6 - Monitoring saproxylických brouků

V pátém monitorovaném období byly provedeny poslední návštěvy všech lokalit za účelem dodatečného sběru proměnných prostředí. Konkrétně se jednalo o snímky korunového zápoje ve vrcholném létě. Byly dokončeny všechny odborné činnosti této aktivity projektu. Veškerá nálezová data byla uložena do databáze a připravena pro export do Nálezové databáze ochrany přírody. Byly dokončeny dílčí výzkumné zprávy za jednotlivé lokality, které jsou podkladem pro zpracování souhrnných výzkumných zpráv (výstupů projektu). Výzkumný pracovník odpovědný za odbornou náplň aktivity prezentoval její výsledky na závěrečném semináři projektu.

Název Aktivity: 7 - Monitoring netopýrů

Aktivita byla k 31. 3. 2016 dokončena. Výzkumný pracovník odpovědný za odbornou náplň aktivity prezentoval její výsledky na závěrečném semináři projektu.

Název Aktivity: 8 - Monitoring dynamiky krajiny

V posledním monitorovaném období byly dokončeny všechny odborné činnosti této aktivity projektu. Byly dokončeny dílčí výzkumné zprávy o dynamice krajinného pokryvu širšího okolí lokalit přirozených lesů a o fragmentaci a antropogenním tlaku a byla zpracována souhrnná analýza dynamiky krajiny. Výzkumní pracovníci odpovědní za odbornou náplň aktivity prezentovali její výsledky na závěrečném semináři projektu.

Název Aktivity: 9 - Publicita projektu

V posledním monitorovacím období byla publicita projektu zajišťována dvěma formami, a to seminářem určeným pro cílové skupiny a webovými stránkami projektu. Dne 8. září 2016 byl v Průhonicích uspořádán závěrečný seminář, kde byli zástupci obou cílových skupin podrobně seznámeni s metodami řešení a výstupy projektu. Semináře se vedle členů projektového týmu zúčastnilo zhruba třicet představitelů státní správy, konkrétně Ministerstva životního prostředí ČR, Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, resp. správ chráněných krajinných oblastí, správ národních parků či odborů životního prostředí krajských úřadů, za správce lesů ve sledovaných lokalitách byl přítomen zástupce státního podniku Lesy ČR. Přítomní kladně hodnotili jak koncept monitoringu, který v rámci řešení projektu probíhal, tak získaná data a poznatky. Většina z nich konstatovala, že výsledky projektu využijí jako podklad pro rozhodování v rámci jejich kompetencí (např. správa a management ZCHÚ). Prezentace, které doprovázely přednášky garantů jednotlivých odborných aktivit projektu, jsou veřejně dostupné na webových stránkách projektu na odkazu www.monitoringprirozenychlesu.cz, které byly před ukončení realizace projektu aktualizovány.

III. VÝSLEDKY A VÝSTUPY PROJEKTU

Výsledek	Indikátor	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Dosažená hodnota v monitorovacím období	Dosažená hodnota kumulativně	Vysvětlení k indikátorům
Analýza a monitoring stavu ekosystémů	Počet zpracovaných průzkumů, analýz a aplikačních studií zaměřených na zjištění stavu a působení negativních vlivů na krajinu a biodiverzitu včetně návrhu opatření pro jejich ochranu a zachování	0	3	3	3	Byly zpracovány souhrnné výzkumné zprávy.
Výstupy	Indikátor	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Dosažená hodnota v monitorovacím období	Dosažená hodnota kumulativně	Vysvětlení k indikátorům
A - Monitoring a analýza vývoje přirozených lesů ponechávaných samovolnému vývoji	Počet prozkoumaných lokalit	0	15	15	15	Monitoring lokalit byl dokončen a byla zpracována souhrnná výzkumná zpráva.
B - Monitoring a analýza modelových skupin organismů ve vybraných lokalitách přirozených lesů	Počet prozkoumaných lokalit	0	11	12	12	Monitoring lokalit byl dokončen a byla zpracována souhrnná výzkumná zpráva. Počet monitorovaných lokalit (12) je v souladu s přehledem sledovaných lokalit z detailního popisu odborných aktivit projektu, který byl součástí žádosti. Počet indikátorů (11) byl chybně zadán v žádosti.
C - Monitoring a analýza dynamiky krajiny	Počet analyzovaných lokalit a území	0	19	19	19	Lokality byly analyzovány a byla zpracována souhrnná výzkumná zpráva.

VPZ - VÝROČNÍ ZHODNOCENÍ PROJEKTU

I. CELKOVÝ CÍL PROJEKTU

Indikátor	Celkový cíl projektu	Výchozí hodnota	Cílová hodnota	Aktuální dosažená hodnota	Popis naplnění indikátoru
Počet opatření snižující fragmentaci ekosystémů, využití ekoinovativních opatření	Zabránění fragmentace ekosystémů	0	1	1	Cíl projektu byl splněn. Byly získány podklady pro opakovaná hodnocení stavu lesních typů přírodních stanovišť soustavy NATURA 2000 ve vybraných referenčních lokalitách ponechaných samovolnému vývoji evidovaných v Databance přirozených lesů ČR jak v rámci EVL, tak i mimo EVL. Poznatky a informace, získané při řešení projektu, jsou využitelné pro cílové skupiny uživatelů výsledků, tj. pro orgány ochrany přírody a správce území, konkrétně pro formulaci managementových opatření v rámci ochrany evropsky významných biotopů a druhů. Projekt tak přispěl k odborné podpoře resortu životního prostředí. Soubor opatření je součástí souhrnné výzkumné zprávy, resp. jejích dílčích částí.

II. ŘÍZENÍ RIZIK

Rizika identifikovaná v žádosti o grant	Míra rizika	Pravděpodobnost	Popis aktuálního stavu rizika	Návrh opatření na eliminaci rizik
Neochota cílových skupin spolupracovat	Střední	Nízká	Primární cílovou skupinu projektu tvoří představitelé státní správy, a to především pracovníci Ministerstva životního prostředí ČR (MŽP), orgánů ochrany přírody a krajiny ad. Od zahájení projektu byly posíleny kontakty se zástupci této cílové skupiny, intenzivní komunikace probíhala zejména s MŽP, kde se podařilo ze všech tří dotčených odborů získat kontaktní osoby, na něž se projektový tým mohl obracet. Cílem této spolupráce bylo dosáhnout takových výstupů, které by maximálně reflektovaly potřeby MŽP, resp. jeho organizačních složek, které jsou součástí cílové skupiny. Sekundární cílovou skupinou projektu jsou především správci, resp. vlastníci lesa na lokalitách, kde probíhal monitoring. I s nimi byly navázány kontakty již od zahájení realizace projektu. Zástupci cílových skupin byli o průběhu prací průběžně informováni vedoucím projektu a zúčastnili se obou uspořádaných informačních seminářů.	Žádný – riziko bylo eliminováno. Na základě projektu byl vytvořen předpoklad dlouhodobější spolupráce s MŽP, dalšími orgány ochrany přírody i správci a vlastníky lesů v oblasti managementu zvláště chráněných území.
Nepříznivé povětrnostní podmínky	Střední	Střední	Nepříznivé povětrnostní podmínky (konkrétně dlouhotrvající extrémní sucho) negativně ovlivnily sběr dat ve vegetační sezóně 2015. V případě většiny aktivit, jejichž součástí je vlastní terénní monitoring, se toto riziko podařilo snížit dostatečným počtem návštěv jednotlivých lokalit, nicméně na některých lokalitách nebylo možné sbírat data kontinuálně	Žádný – riziko bylo eliminováno. Vzhledem k charakteru projektu by však do budoucna bylo žádoucí, aby sledování všech složek monitoringu mohlo probíhat ve více vegetačních sezónách.

			během celé vegetační sezóny, což se negativně promítlo i do množství a vypovídací hodnoty shromážděných dat za některé sledované druhy. Prodloužení doby realizace projektu umožnilo shromáždit data potřebná pro formulaci výstupů projektu v potřebné kvalitě.	
Povolení ke vstupu na lokality	Vysoké	Nízká	Povolení byla předjednána vedoucím projektu při před jeho zahájením, proto proběhla příslušná správní řízení bez větších komplikací a povolení k vjezdu účelové lesní komunikace pro umožnění příjezdu k monitorovaným lokalitám byla získána pro všechny lokality vybrané k monitoringu. Stejně tak byla získána i všechna potřebná povolení ke sběru dat ze strany orgánů ochrany přírody.	Žádný – riziko bylo eliminováno.
Zpoždění zahájení projektu	Střední	Vysoká	Projekt byl zahájen dle plánu.	Žádný – riziko se nenaplnilo.

III. HORIZONTÁLNÍ TÉMATA

<p>1. Řádná správa</p> <p>Konečný příjemce při implementaci projektu postupoval v souladu s relevantními zákonnými normami a se svými vnitřními předpisy (mj. s vnitřním mzdovým předpisem, směnicemi upravujícími pravidla hospodaření s finančními prostředky a směnicemi týkajícími se chodu organizace). Při výběru dodavatelů externích dodávek a služeb konečný příjemce dodržoval zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace v souladu se zákonem č. 136/2006 Sb., o veřejných zakázkách v platném znění, resp. v souladu s pokynem Národního kontaktního místa pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. Při realizaci projektu konečný příjemce dodržoval zásady participace, a to včasnou součinností a pravidelnou komunikací se zprostředkovatelem programu i s cílovými skupinami.</p>
<p>2. Zásady udržitelného rozvoje</p> <p>Projekt má přínos pro zachování kvalitního životního prostředí, neboť jeho prostřednictvím orgány ochrany přírody získají modelové podklady pro opakovaná hodnocení stavu lesních typů přírodních stanovišť ve zvláště chráněných územích včetně lokalit soustavy Natura 2000. Výsledky monitoringu jsou zahrnuty do Databanky přirozených lesů, platformy zastřešující všechny okruhy údajů, dat a informací, týkajících se stavu a rozšíření přirozených lesů v ČR, kterou spravuje konečný příjemce, i do Nálezové databáze ochrany přírody, spravované Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR. Tyto podklady se mohou stát rámcem pro posouzení a zhodnocení stavu a trendů biodiverzity vzhledem k rizikovým faktorům životního prostředí s určením vlivu širšího krajinného kontextu na biodiverzitu přirozených lesů a mohou být využity při formulaci managementových opatření v rámci ochrany zvláště chráněných částí přírody, čímž přispějí i k naplnění cílů strategických dokumentů, jako je Státní politika životního prostředí ČR, Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, Státní program ochrany přírody a krajiny ČR či Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR. Výsledky projektu mohou příslušným orgánům státní správy rovněž napomoci k naplňování závazků, vyplývajících ze Směrnice o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (92/43/EEC). Výsledky projektu se mohou stát základem pro dlouhodobé využívání krajiny při respektování jejího produkčního potenciálu a limitů jejího využití. Na sociální aspekty udržitelného rozvoje realizace projektu nemá přímý vliv. K sociální udržitelnosti částečně přispějí výsledky projektu, vedoucí ke zlepšení informovanosti o kvalitě životního prostředí ČR.</p>